

بررسی میزان رعایت معیارهای ساختاری منابع مرجع چاپی فارسی^۱

محبوبه فراشباشی آستانه^۲

دکتر رحمت الله فتاحی^۳

چکیده

منابع مرجع چاپی، به عنوان بخشی عظیم از منابع اطلاعاتی برطرف کننده نیازهای اطلاعاتی، نقش بسیار مهمی در جامعه استفاده کننده دارد. به همین علت و به دلیل ضرورت زودیابی اطلاعات، هنگام تألیف و نشر، اهمیت زیادی دارد. مقاله حاضر با استفاده از روش پیمایشی و فن تحلیل محتوا به بررسی معیارهای ساختاری منابع مرجع چاپی فارسی منتشر شده در چهار حوزه موضوعی مختلف و در فاصله سالهای ۱۳۸۳-۱۳۷۴ پرداخته است. ابزار گردآوری اطلاعات، سیاهه ای است که توسط پژوهشگر برای هفت نوع منبع مرجع تدوین شد و مورد استفاده قرار گرفت. نتایج مقاله، حاکی از نوع عملکرد پدیدآورندگان و ناشران مرجع ایرانی در مورد رعایت معیارهای ساختاری منابع مرجع و شاخصهای مربوط به آن است. یافته ها حاکی از آن است که معیارهای ساختاری فیزیکی مانند صفحه آرایی و نوع حروف، به طرز مطلوبی رعایت شده، اما معیارهایی که در زودیابی اطلاعات نقش مهمی دارد (مانند نمایه های پایانی) به شکلی مطلوب رعایت نشده است.

کلیدواژه ها: منابع مرجع چاپی فارسی، معیارهای ساختاری منابع مرجع، معیارهای زودیابی

منابع مرجع

۱. پاپان نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی

۲. کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه فردوسی مشهد

۳. عضو هیئت علمی و استاد گروه کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه فردوسی مشهد